

VINOHRADNICTVÍ A VINAŘSTVÍ JAKO PROSTOR PODDANSKÉ SVOBODY

K společensko-hospodářskému rozměru terroir moravských vín

Martin Markel

Příspěvek se zabývá dějinami jihomoravského vinohradnictví. Vychází přitom z teorie terroir, podle které nebyly pro víno určující pouze přírodní faktory, ale také hospodářský a společenský vývoj. To autor ukazuje na podkladě pramenů ze Znojemska a Mikulovska. Zde působila především kategorie svobody vyplývající ze stavovsky „neutrálního“ charakteru vinohradů a z praxe šenkovního práva. Narozdíl od Čech došlo na Moravě mezi druhou polovinou 17. a počátkem 19. století k zesílení vinohradnictví. Vůdčí silou vinohradnictví a obchodu s vínem se stalo poddanské obyvatelstvo se svými „minifundiemi“. Zároveň se konstituovaly nové technologické reálie v podobě sklepních areálů vně obcí. Celý tento komplex sestávající z dlouhodobě působících fenoménů, dobového vývoje a lokálních peripetií, jako byla například v článku sledovaná rebelie, se stal součástí terroir moravských vín a zdejší živé vinařské kultury.